

εἰς τὰ παραστήματα τῶν παλληκαρίων παντός χωρίου, εἰς τὰς τραχείας καὶ ἀποτόμους ὄψεις τῶν βουνῶν, εἰς τὴν βιαιότητα τῶν πνεόντων ἀνέμων, ὥστε τὸ λεπτεπίλεπτον αἶσθημα, τὸ ὠθήσαν εἰς αὐτοθυσίαν τὴν Ἀγαθὴν δὲν συνεκί- νησεν καθ' ὅλου τὴν ψυχὴν μου ὅπως ὁ ἀρεσκόμε- νος εἰς τὸν βρόμον τοῦ κεραυνοῦ καὶ τὴν μανίαν τῶν στοιχείων ἀδιαφορεῖ καὶ εἰς τὸ περιπαθέ- στερον αὐλημα.

Ἦδη ὁμως, ὁσάκις ἀναπολήσω εἰς τὴν μνή- μην μου τὴν θλιβερὰν ἐκείνην ἱστορίαν καὶ ἀ- ναπαραστήσω διὰ τῆς φαντασίας ἐνώπιόν μου τὸ χαῖνον βράβρον οἷον τὸ εἶδα τὴν ἐπομένην ἡμέ- ραν μὲ τὰς κατερριμμένας πέτρας του καὶ τὰ ἀ- φρίζοντα καὶ θορυβοῦντα μεταξύ αὐτῶν νερά του Πλειστοῦ, ὁμολογῶ ὅτι κατέχομαι ὑπὸ ἀμέτρου συμπαθείας διὰ τὴν ἐφάμιλλον τῆς Σαπρούς χωρικήν...

ΑΝΑΡΘΡΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΕΓΕΙΡΑΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΑΤΕΙ

Τοῦ συρμοῦ πλέον καντήνησαν νὰ θεωρῶν- ται αἱ διάφοροι παθήσεις τοῦ νευρικοῦ ἡμῶν συστήματος. Καὶ ὅσοι ἀκόμη οὐδὲν ἔπαθον ἄλλο νόσημα κατὰ τὸν βίον των εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχωσι παράπονα κατὰ τῆς ἀδυναμίας τῶν νεύρων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου των, εἰς τοῦ ὁ- ποίου τὴν ὄχι πλέον φυσιολογικὴν κατάστασιν ἐπιρρίπτουν ὅλας τὰς μικρὰς ἀταξίας καὶ ἀνω- μαλίας, τὰς ἐνοχλοῦσας αὐτοὺς καθ' ἑκάστην.

Ἄλλ' εἰς τοῦτο πταίου ἴσως ὀλίγον καὶ αὐτοὶ οἱ φυσιολογοὶ καὶ φυσιολόγοι, οἱ ὅποιοι ἐν ᾧ πρό- τερον, θεωροῦμενοι ὀπισθεν τῆς ἀρχῆς ὅτι τὰ νευρικὰ κέντρα τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τὸ μᾶλλον ἀνεξιχνίαστον ὄργανον τοῦ σώματος, ἀορίστους μόνον εἶχον ιδέας καὶ περὶ τῶν ἀσθενειῶν του, ἤδη ἐμβαθύναντες κάπως εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐξέτασιν αὐτοῦ, εὗρον ὅτι μέγα μέρος τῶν σοβα- ρῶν καὶ μᾶλλον δυσιάτων νοσημάτων ἔχουν τὴν ἀρχὴν των εἰς μεταβολὰς τοῦ νευρικοῦ συ- στήματος.

Οὕτε πρέπει οὐτε δίκαιον εἶνε νὰ δεῖξωμεν ἐδῶ, εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐστίας», τὰς προόδους, ὅσας ἐπετέλεσαν αἱ γνώσεις ἡμῶν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἄρκει μόνον νὰ τοῖς εἴπωμεν, ὅτι διὰ νὰ ἐννοήσωσιν αὐτὰς προ- απαιτοῦνται γνώσεις περὶ τῆς ἱατρικῆς οὐκ ὀλί- γαι, τὰς ὁποίας μόνον διὰ τῆς σπουδῆς τῆς ἐ- πιστήμης ταύτης ἡμποροῦν ν' ἀποκτήσουν.

Ἐν εἶδει ὁμως ἐπεξηγήσεως τῶν κατωτέρω σημειώσεων προτάσομεν τὰς ἐξῆς γραμμάς.

Ἐὰν ἐπὶ στιγμὴν φαντασθῶμεν τὸ σῶμα ἡ- μῶν ὡς κύκλον, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ κύκλος οὗτος ἔχει καὶ κέντρον καὶ ἀκτῖνας. Τὸ κέντρον λοιπὸν αὐτοῦ εἶνε ὁ ἐγκέφαλος μετὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ἀκτῖνες δὲ τὰ νεῦρα. Ὁ ἐγκέφαλος μετὰ τῆς παρεγκεφαλίδος καὶ τοῦ προμήκους μυελοῦ πληροῖ τὸ κρανίον μας καὶ εἶνε ἕδρα τῶν τελειωτέρων λειτουργιῶν τοῦ ἡμε- τέρου ὄργανισμοῦ, ὁ δὲ προμήκης μυελὸς διήκει ἀπὸ τοῦ τραχήλου μέχρι τοῦ ἱεροῦ ὀστέου, δι' ὅλης τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ κατὰ μῆκος αὐτοῦ ὑπάρχουν διεσπαρμέναι αἱ ἀφεταιρίαί, ὅθεν κινούμενα τὰ οἰκεία νεῦρα ἐπιτελοῦσιν ἄλλας λειτουργίας, γινόμενας ἄνευ τῆς ἡμετέρας βου- λήσεως καὶ κατ' ἀνάγκην.

Ὅσον ἀνώτεραι καὶ σπουδαιότεραι εἶνε αἱ λειτουργίαι τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ἄλλο τόσον σημαντικωτέρα εἶνε καὶ ἡ ἐργασία τῶν ἐξ αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὸν ὁρμωμέ- νων νεύρων, διότι τὰ μὲν ἔχουν ἐντολὴν τινα ἰ- διαιτέρην, νὰ μεσολαβοῦν δηλαδὴ εἰς τὴν ὄρα- σιν, τὴν ἀκοήν, τὴν ὄσφρησιν καὶ τὴν γεῦσιν, ἄλλα δὲ εἰς τὴν μάσσησιν, εἰς τὴν κίνησιν τῶν ὀφθαλμῶν, εἰς τὴν ἀναπνοήν, εἰς τὴν κίνησιν τῆς καρδίας, τοῦ λάρυγγος κτλ. καὶ τέλος τὸ σύστημα τοῦ συμπαθητικοῦ λεγομένου νεύρου διαρρυθμίζει τὰς λειτουργίας τῶν πεπτικῶν καὶ τῶν ἀδενοειδῶν ὀργάνων τοῦ σώματός μας.

Αἱ πραγματικαὶ ἀσθένειαι, δηλαδὴ αἱ πα- θήσεις ἐκείναι τοῦ νευρικοῦ μας συστήματος, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἀπὸ ἀνατομικὴν τινα ἀλ- λοίωσιν καὶ μεταβολὴν εἴτε ἐντὸς τοῦ ἐγκεφά- λου, εἴτε ἐντὸς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, εἴτε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ τῶν κινητικῶν καὶ αἰσθητι- κῶν νεύρων, εἶνε σχετικῶς εὐάριθμοι, ἡ δὲ διά- γνωσις αὐτῶν καὶ ἡ θεραπεία εἶνε ἀποκλειστι- κὸν ἔργον τοῦ ἱατροῦ.

Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλα νοσήματα, καὶ ὄχι εὐάριθμα, ὡς ἡ ἐπιληψία, ἡ καταληψία, ὁ τέ- τανος, ἡ χορεία κτλ., κατὰ τὰ ὁποῖα οὐδεμία εὐρίσκειται παθολογικὴ ἀλλοίωσις εἰς τὴν κα- τάστασιν τῶν νεύρων, καὶ ἐν τούτοις οἱ πά- σχοντες ὑποφέρουν θεινῶς καὶ κινδυνεύουν. Ἐκ- τὸς αὐτῶν ὑπάρχει προσέτι καὶ ἄλλη μία πάθσις, ἡ ὁποία ἔχει ἀπειροκρίτους φάσεις καὶ τῆς ὁποίας ἡ φύσις δὲν ἐξηρευνηθῆ ἀκόμη.

Ἡ πάθσις αὕτη εἶνε ὁ λεγόμενος ὑστερι- σμός, συνηθέστατος εἰς τὰς γυναῖκας, οὐχὶ σπά- νιος ὁμως καὶ εἰς τοὺς ἀνδρας, διαφέρειν τῆς γε- νικῆς νευροπαθείας, τῆς νόσου τοῦ αἰῶνός μας, μόνον κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐντάσεως τῶν δια- φόρων καὶ ποικίλων συμπτωμάτων του.

Καὶ ὀλόκληρον ἀκόμη παθολογίαν ἐὰν ἐ- γράφομεν, πάλιν δύσκολον θὰ ἦτο ν' ἀπαρι- θμήσωμεν καὶ συστηματικῶς νὰ κατατάξωμεν τὰ διάφορα συμπτώματα καὶ τὰς ἐξωτερικὰς

ἐκδηλώσεις τοῦ ὑστερισμοῦ καὶ τῆς νευροπαθείας.

Εἰς τὰς πλείστας ὅμως περιστάσεις τὸ ἀ-
λάνθαστον σύμπτωμα τῆς τοιαύτης ἀσθενείας
εἶνε ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, δι' ἧς οἱ ἀσθενεῖς θέλου-
σι καὶ καλὰ νὰ πείσωσι τοὺς οἰκειοὺς των ὅτι
πραγματικῶς πάσχουν, ἐν ᾧ εἶνε ὑγιέστατοι. Τὰ
πάντα τοὺς βλέπτουν καὶ ἔχουν ἀπερίγραφτον
φόβον πρὸ τῆς κινήσεως. Στεροῦνται θελήσεως
καὶ δυσπιστοῦσιν εἰς ὅλους. Πᾶσα περιποίησις,
πᾶσα θεραπεία καὶ μέριμνα ἐκ μέρους τῶν περὶ
αὐτοὺς τοὺς ἐμβάλλει εἰς περισσοτέρην ἀνησυ-
χίαν ἀντὶ νὰ κατευνάσῃ τὸ πάθος των, καὶ τὰ
συμπτώματα ἐκτείνονται ὁσημέραι καὶ πολλα-
πλασιάζονται.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ἀναφέρεται παραλυτι-
κός τις, ὅστις μὴ εὐρῶν θεραπείαν τοῦ πάθους
του ἐπὶ πολλὰ ἔτη, προσῆλθε τέλος καὶ πρὸς
τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐθεραπεύθη ὑπ' αὐτοῦ διὰ μιᾶς
καὶ μόνης λέξεως. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην εἰς τὴν
περίστασιν ταύτην νὰ θεωρήσωμεν τὸ γεγονός
τοῦτο ὡς ἀνεξήγητον θαῦμα. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός,
ὡς βαθεῖς γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, διέγνω
βεβαίως τὸ ἀληθές τοῦ παραλυτικοῦ πάθος καὶ
χωρὶς νὰ διστάσῃ εἶπεν αὐτῷ ἐπιτακτικῶς: *«Ἐ-
γειραι! ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει!»*

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς θείας ταύτης φράσεως συγ-
κεφαλαιοῦται ὅλη ἡ θεραπεία τοῦ ὑστερισμοῦ
καὶ τῆς νευροπαθείας, ἡ θεραπεία δηλαδὴ τῆς
ψυχικῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς, πάσχον-
τος κυρίως ἔλλειψιν θελήσεως.

Καὶ οἱ σημερινοὶ ἰατροί, ἄφ' οὗ κατὰ σει-
ρὰν μετεχειρίσθησαν ὄλα τὰ φάρμακα, ἄφ' οὗ
ἐξήντησαν ὅλον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντισπασμο-
δικῶν κττ. μέσων, κατήντησαν καὶ αἱ τοὶ εἰς τὸ
συμπέρασμα, ὅτι ἡ καλλίστη τῆς σημερινῆς νευ-
ροπαθείας θεραπεία ἔγκειται εἰς τὴν σκληραγω-
γίαν τοῦ σώματος, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ χα-
ρακτῆρος καὶ εἰς τὴν παγίωσιν τῶν ψυχικῶν
δυνάμεων, ἰδίᾳ δὲ τῆς βουλήσεως.

Ἡ σκληραγωγία καὶ ἐνίσχυσις τοῦ σώματος
ἐπιτυγχάνεται διὰ τακτικῶν ψυχρολουσιῶν,
διὰ θαλασσιῶν λουτρῶν, συνεχῶς γενομένων,
διὰ τῆς ἰππασίας, διὰ μακρῶν περιπάτων καὶ
σωματικῶν ἀσκήσεων.

Θ. Χ. ΦΛΩΡΑΣ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Τὸ εὐτυχέστερον ἀνδρόγυνον ἀποτελοῦσιν ἀ-
νήρ κωφός καὶ γυνὴ τυφλή.

Ὁ μεγαλειότερος ἔπαινος γυναικὸς εἶνε τὸ νὰ
μὴ γίνεταί λόγος περὶ αὐτῆς.

Τὸ πρῶτον δάκρυ τοῦ ἔρωτος εἶνε ἀδάμας.

τὸ δεύτερον εἶνε μαργαρίτης· τὸ τρίτον εἶνε δάκρυ.

Ἡ χάρις εἶνε ἡγεμονίς ἧτις χάνει τὴν δύνα-
μίν της εὐθὺς ἅμα λάβῃ γνώσιν αὐτῆς.

Τὸ μόνον μυστικὸν τὸ ὁποῖον φυλάττουσιν
αἱ γυναῖκες εἶνε ἡ ἡλικία των.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Αἱ γυναῖκες κατ' οὐδὲν πολλάκις ὑστεροῦσι τῶν
ἀνδρῶν, ὡς πρὸς τὴν γενναιότητα καὶ τὴν παράβολον
τόλμην. Διὸ συχνάκις βλέπομεν γυναῖκας συνο-
δουούσας τοὺς ἀνδρας εἰς μακρὰ καὶ ἐπικίνδυνα τα-
ξείδια, ἐν τῇ ἱστορίᾳ δὲ τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων
οὐκ ὀλίγαι γυναῖκες ἀναφέρονται. Οὕτω καὶ ἐν τῇ
ἀεροναυτικῇ διέπρεψαν καὶ μάλιστα ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν
ἡ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασις δι' ἀεροστάτων παρεῖχε τοὺς
μεγίστους τῶν κινδύνων. Πρῶται ἀνελθοῦσαι εἰς ἀεροπό-
ρον σφαῖραν ἀναφέρονται ἡ κόμησσα Μονταλαμπέρτ, ἡ
κόμησσα δὲ Πόττη καὶ ἡ δεσποινὶς δὲ Λαγάρδ ἐν συνο-
δίᾳ τοῦ Στεφάνου Μογκολφιέρου κατὰ τὰ τέλη τοῦ πα-
ρελθόντος αἰῶνος. Τὸ 1784 δὲ ἡ κ. Θιόλ πρώτη ἀ-
νῆλθε ἐντελῶς μόνη διὰ μογκολφιερείου σφαίρας,
ταύτην δ' ἐμιμήθησαν εἴτα αἱ ἀδελφαὶ Σιμονὲν καὶ ἡ
Οὐρανία Φλερύ. Πρῶτη ἐξ ἐπαγγέλματος ἀεροναύτης
γυνὴ ἡ κ. Βλανσάρδ, ἐφευρέθη οἰκτρῶς τὴν 6 Ἰουλίου
1869, κατακαέντος τοῦ ἀεροστάτου αὐτῆς ὑπὸ πυρο-
τεχνήματος κάτωθεν ριφθέντος.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν ἡ κ. Ναδάρ ἀνῆλθεν
ἐπὶ τοῦ Γίγαντος καὶ ἡ Σάρα Βερνάρδ, τῷ 1878.
Πλείσται ἤδη γυναῖκες ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἀεροναυ-
τικὴν ζητοῦσαι συγκινήσεις ἀγνώστους καὶ δυσεπίκτους
ἐπὶ τῆς γῆς. Μεταξὺ δὲ τῶν τολμηροτέρων δέον
ν' ἀναφέρωμεν τὴν δεσποινίδα Ἀλβετιαν, ἧτις πλει-
στάκις ἀνῆλθε μόνη ἢ καὶ ἐν συνοδίᾳ εἰς μέγιστα
ὑψη. Πᾶσαι αἱ γυναῖκες αὗται ἦσαν γαλλίδες.

Ἰατρός τις ἐν τῇ Ὀρλεάνῃ θέλων νὰ ἴδῃ τὰ ἀ-
ποτελέσματα καὶ τὴν δύναμιν τῆς φαντασίας ἔδωκεν
εἰς ἑκάτον ἀσθενεῖς νὰ πῶσιν ποτὸν τι ἀνάμηκτον
ἐκ ζαχαρέως καὶ ὕδατος. Μετὰ ἐν δὲ τέταρτον ἐπα-
νελθῶν, λίαν τεταραγμένος, εἶπεν, ὅτι κατὰ λάθος
ἔδωκεν ἰσχυρὰν δόσιν ἐμετικοῦ, διὸ καὶ παρήγγειλε
νὰ φέρωσι λεκάνην δι' ἑκάστον ἀσθενῆ. Ἐπὶ τῶν ἑ-
κατῶν ἀσθενῶν οἱ ὀγδοήκοντα κατελήθησαν ὑπὸ ἐμέ-
του. Τὸ παράδοξον δ' εἶναι, ὅτι μεταξὺ τῶν ὑπολει-
πομένων εἴκοσι τῶν ἀντισταθέντων εἰς τὸν ἔμετον
αἱ πλείσται ἦσαν γυναῖκες.

Αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύουσι τὴν πρώτην
ἐν ἐφημερίδι καταχωρηθεῖσαν ἀγγελίαν. Ἡ ἐφημερίς
ἐν ἣ ἔδημοσιεύθη αὕτη εἶνε ὁ Πολιτικὸς Ἐρ-
μῆς τοῦ Λονδίνου ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 30 Σεπτεμ-
βρίου 1658, πρόκειται δ' ἐν αὐτῇ περὶ τείου, τὸ ὁ-
ποῖον χαρακτηρίζεται, ὡς οὐσία «ἐξαιρέτως ἐπιδοκι-
μασθεῖσα παρὰ πάντων τῶν ἰατρῶν, καλεῖται δὲ
Τάιον ἢ Τείον καὶ πωλεῖται ἐν τῷ καφεναίῳ «Εἰς
τὴν κεφαλὴν τῆς Σουλτάνας», ἐν Λονδίῳ.